

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCINIO TEISMO ĮSTATYMO NR. I-67 6, 9, 14, 19, 26, 29, 32, 40, 52, 53¹, 55,
58, 60, 61, 62, 66, 67, 72, 76, 77 IR 84 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. gegužės 14 d. Nr. XII-1703
Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio antrąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Konstitucinio Teismo teisėjas negali dalyvauti politinių partijų, politinių organizacijų ir kitoje politinėje veikloje.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio antrąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Konstitucinio Teismo teisėjas turi teisę dalyvauti Konstitucinio Teismo posėdžiuose su sprendžiamojo balso teise, susipažinti su visa posėdžiui teikiama medžiaga ir dokumentais, gauti Konstitucinio Teismo nutarimus, išvadas ir sprendimus ir naudotis kitomis šiame įstatyme nustatytomis teisėmis.“

3 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Konstitucinio Teismo pirmininko pavadavimas

Nutrūkus Konstitucinio Teismo teisėjo – šio teismo pirmininko įgaliojimams šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytais pagrindais arba kai Konstitucinio Teismo pirmininkas laikinai negali eiti savo pareigų, Konstitucinio Teismo pirmininko pareigas laikinai eina Konstitucinio Teismo pirmininko paskirtas Konstitucinio Teismo teisėjas.

Kai nėra Konstitucinio Teismo pirmininko ar jo paskirto eiti šias pareigas teisėjo, Konstitucinio Teismo pirmininko pareigas laikinai eina vyriausias pagal amžių Konstitucinio Teismo teisėjas.

Laikiniai eiti Konstitucinio Teismo pirmininko pareigas gali Konstitucinio Teismo teisėjas, ne mažiau kaip 3 metus einantis Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas.“

4 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Konstitucinio Teismo veiklos kolegialumas

Konstitucinis Teismas bylas nagrinėja ir nutarimus, išvadas ar sprendimus priima kolegialiai, dalyvaujant ne mažiau kaip 2/3 visų Konstitucinio Teismo teisėjų.

Tvirtinant Konstitucinio Teismo reglamentą, jį keičiant ir sprendžiant kitus vidaus klausimus, Konstitucinio Teismo posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų Konstitucinio Teismo teisėjų.

Konstitucinio Teismo nutarimai, išvados ir sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ar sprendimo išaiškinimo ar peržiūrėjimo priimami visų Konstitucinio Teismo teisėjų balsų dauguma.

Konstitucinio Teismo aktai, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio trečiojoje dalyje, (toliau – kiti Konstitucinio Teismo aktai) priimami posėdyje dalyvaujančių Konstitucinio Teismo teisėjų balsų dauguma.

Konstitucinio Teismo teisėjai neturi teisės atsisakyti balsuoti arba balsuojant susilaikyti.“

5 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio pirmąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Tais atvejais, kai Konstitucinis Teismas gauna Respublikos Prezidento teikimą ištirti, ar Vyriausybės aktas atitinka Konstituciją ir įstatymus, arba kai Konstitucinis Teismas gauna Seimo nutarimą, kuriame prašoma ištirti, ar Lietuvos Respublikos įstatymas, kitas Seimo priimtas aktas atitinka Konstituciją, ar Respublikos Prezidento aktas, Vyriausybės aktas atitinka Konstituciją ir įstatymus, ne vėliau kaip per 3 dienas turi būti atliktas išankstinis tos medžiagos tyrimas ir tvarkomajame Konstitucinio Teismo posėdyje išspręstas klausimas, ar priimti prašymą nagrinėti Konstituciniame Teisme.“

6 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Kreipimusi nagrinėjimo Konstituciniame Teisme terminai ir eiliškumas

Konstitucinis Teismas, gavęs šio įstatymo nustatyta tvarka jam žinybingą kreipimąsi – prašymą ar paklausimą, turi ne vėliau kaip per 7 dienas pradėti tyrimą, t. y. pavesti konkrečiam Konstitucinio Teismo teisėjui pradėti išankstinį tyrimą.

Bylos nagrinėjimas turi būti užbaigtas ir Konstitucinio Teismo nutarimas ar išvada priimti ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo prašymo ar paklausimo gavimo Konstituciniame

Teisme dienos, jeigu Konstitucinis Teismas nenustato kitaip. Konstitucinis Teismas negali pratęsti šioje dalyje nustatyto 4 mėnesių termino, kai nagrinėja bylą dėl įstatymo ar kito teisės akto, reglamentuojančio žemės paėmimą visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, atitikties Konstitucijai.

Bylos paprastai nagrinėjamos eilės tvarka – pagal prašymų ar paklausimų gavimo Konstituciniame Teisme laiką. Prireikus Konstitucinis Teismas, atsižvelgdamas į bylos pobūdį ir kitas aplinkybes, gali paankstinti bylos nagrinėjimą arba nukelti jį vėlesniam laikui.

Bylų pagal Respublikos Prezidento dekretus, kuriuose prašoma ištirti, ar Vyriausybės aktas atitinka Konstituciją ir įstatymus, arba pagal Seimo nutarimo, kuriame prašoma ištirti, ar Lietuvos Respublikos įstatymas, kitas Seimo priimtas aktas atitinka Konstituciją, ar Respublikos Prezidento aktas, Vyriausybės aktas atitinka Konstituciją ir įstatymus, nagrinėjimas paankstinamas.

Bylos pagal Seimo paklausimus, ar Respublikos Prezidento sveikatos būklė leidžia jam eiti pareigas, ar Seimo narių ir valstybės pareigūnų, kuriems pradėta apkaltos byla, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai, nagrinėjamos skubos tvarka.

Bylos pagal paklausimus, ar nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai rengiant ir vykdant rinkimus konkrečioje rinkimų apygardoje per Respublikos Prezidento ar Seimo narių rinkimus, išnagrinėjamos per šio įstatymo 77 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytą laiką.“

7 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„32 straipsnis. Atstovavimas Konstituciniame Teisme

Dalyvaujantys byloje asmenys savo bylas Konstituciniame Teisme gali vesti patys arba per atstovus. Paties asmens dalyvavimas byloje neatima iš jo teisės turėti šioje byloje atstovus.

Atstovais pagal įstatymą laikomi atitinkamų institucijų vadovai, veikiantys pagal įstatymo jiems suteiktus įgaliojimus. Jie pateikia Konstituciniam Teismui dokumentus, patvirtinančius jų pareigas. Atstovu pagal įstatymą laikomas ir Seimo narių grupei atstovaujantis Seimo narys (nariai), kurį (kuriuos) savo prašyme nurodo pasirašydami po juo visi Seimo nariai, kurie kreipiasi į Konstitucinį Teismą, jeigu jų parašai patvirtinti Seimo Pirmininko arba jo pavaduotojo. Teismui, kuris kreipėsi į Konstitucinį Teismą, atstovauja nutartį priėmęs teisėjas (arba kolegijos pirmininkas).

Dalyvaujančių byloje įgaliotaisiais atstovais (pagal pavedimą) Konstituciniame Teisme gali būti advokatai, mokslo laipsnius turintys teisininkai, taip pat teisinio darbo aukščiausiose valstybės institucijose patirtį turintys asmenys. Advokato įgaliojimai patvirtinami advokato orderiu. Kitiems šioje dalyje nurodytiems asmenims įgaliojimus išduoda atitinkamų institucijų,

kurioms jie atstovauja, vadovai arba Seimo narių grupės atstovas pagal įstatymą. Institucijos vadovas savo įstaigai atstovauti gali įpareigoti ir kitą tos įstaigos specialistą, išduodamas jam įgaliojimą.

Kai nagrinėjant bylas dėl išvados, ar Seimo narių ir valstybės pareigūnų, kuriems pradėta apkaltos byla, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai, taip pat dėl išvados, ar Respublikos Prezidento sveikatos būklė leidžia jam ir toliau eiti pareigas, suinteresuoto asmens buvimo vieta nėra žinoma arba jis dėl sveikatos būklės negali dalyvauti byloje ir įgalioti savo atstovo, Konstitucinis Teismas priima sprendimą kreiptis į Vilniaus valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybą dėl suinteresuoto asmens atstovo paskyrimo.“

8 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio pirmosios dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) be pateisinamų priežasčių liudytojas, specialistas ar ekspertas neatvyksta, atsisako atvykti arba nepraneša apie negalėjimą atvykti į Konstitucinį Teismą ar pas teisėją;“.

9 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„52 straipsnis. Teismo posėdžio eigos fiksavimas

Nagrinėjant bylą žodinio proceso tvarka, daromas Konstitucinio Teismo posėdžio garso įrašas. Konstitucinio Teismo posėdžio garso įrašas yra laikomas Konstitucinio Teismo posėdžio protokolu ir yra sudedamoji bylos dalis. Konstituciniam Teismui nutarus, rašomas ir Konstitucinio Teismo posėdžio protokolas. Protokolą rašo posėdžio sekretorius.

Konstitucinio Teismo posėdžio protokole nurodoma:

- 1) posėdžio vieta ir data, jo pradžios ir pabaigos laikas;
- 2) posėdžio pirmininko vardas, pavardė ir pareigos;
- 3) dalyvaujančių teisėjų vardai ir pavardės, posėdžio sekretoriaus vardas ir pavardė;
- 4) nagrinėjamas klausimas;
- 5) duomenys apie dalyvaujančius byloje asmenis;
- 6) dalyvaujantys liudytojai ir ekspertai;
- 7) kiti posėdyje dalyvaujantys oficialūs asmenys;
- 8) Konstitucinio Teismo veiksmų nuosekli tvarka ir jų rezultatai;
- 9) Konstitucinio Teismo sprendimai;
- 10) dalyvaujančių byloje asmenų paaiškinimai ir kalbos;
- 11) įrašas apie liudytojų ir ekspertų įspėjimą dėl atsakomybės;
- 12) liudytojų ir ekspertų parodymai;

13) dalyvaujantiems byloje asmenims, liudytojams ir ekspertams pateikti klausimai ir atsakymai į juos;

14) dokumentų ir kitų įrodymų apžiūros duomenys;

15) ginčų turinys;

16) faktai, kuriuos dalyvaujantys byloje asmenys prašė pažymėti protokole;

17) tvarkos pažeidimai, kiti nepagarbos Konstituciniam Teismui faktai, taip pat įspėjimai, baudos ir kitos procesinės poveikio priemonės;

18) kad nutarimas ar kitas sprendimas perskaitytas garsiai.

Protokole turi būti kuo tiksliau ir išsamiau atspindėta Konstitucinio Teismo posėdžio eiga ir visos kalbos. Raštu pateikti ir pasirašyti liudytojų parodymai, ekspertų išvados, kitų proceso dalyvių paaiškinimai pridedami prie bylos. Žodžiu apklaustas liudytojas savo parodymus gali pateikti ir raštu. Jie pridedami prie bylos.

Konstitucinio Teismo posėdžio protokolas turi būti surašytas per 2 darbo dienas baigus ar atidėjus posėdį. Protokolą pasirašo Konstitucinio Teismo pirmininkas ir posėdžio sekretorius.“

10 straipsnis. 53¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53¹ straipsnio trečiąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Apie Konstitucinio Teismo sprendimą skirti nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka byloje dalyvaujantiems asmenims turi būti pranešta išsiųstu sprendimo nuorašu ne vėliau kaip prieš 7 kalendorines dienas iki teisminio posėdžio pradžios.“

11 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 55 straipsnio antrąją dalį.

2. Buvusias 55 straipsnio trečiąją, ketvirtąją, penktąją, šeštąją dalis laikyti atitinkamai antrąja, trečiąja, ketvirtąja, penktąja dalimis.

12 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„58 straipsnis. Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ir sprendimo ištaisymas

Konstitucinis Teismas, paskelbęs nutarimą, išvadą ar sprendimą, gali savo iniciatyva ar dalyvaujančių byloje asmenų prašymu ištaisyti juose esančius netikslumus ir akivaizdžias redakcines klaidas, jeigu tai nekeičia nutarimo, išvados ar sprendimo esmės. Dėl to Konstitucinis Teismas priima sprendimą. Šis sprendimas išsiunčiamas ir skelbiamas šio įstatymo nustatyta tvarka.“

13 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„60 straipsnis. Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ir sprendimo išsiuntimas

Konstitucinio Teismo nutarimas, išvada ir sprendimas ne vėliau kaip per 2 dienas nuo jų priėmimo dienos išsiunčiami:

- 1) dalyvavusiems byloje asmenims;
- 2) Seimui, Respublikos Prezidentui, Vyriausybei;
- 3) Aukščiausiojo Teismo pirmininkui, generaliniam prokurorui, teisingumo ministrui.

Konstitucinio Teismo pirmininkas gali nurodyti, kad Konstitucinio Teismo nutarimas, išvada ir sprendimas būtų išsiųsti kitoms institucijoms, pareigūnams ar piliečiams.“

14 straipsnis. 61 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 61 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„61 straipsnis. Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ir sprendimo aiškinimas

Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą ir sprendimą oficialiai gali aiškinti tik pats Konstitucinis Teismas pagal dalyvavusių byloje asmenų, kitų institucijų ar šio įstatymo 60 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų asmenų prašymą, taip pat savo iniciatyva.

Dėl Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ir sprendimo aiškinimo teisminio posėdžio forma yra laisva. Apie posėdžio laiką ir vietą pranešama dalyvaujantiems byloje asmenims. Dėl Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ir sprendimo aiškinimo priimamas sprendimas – atskiras dokumentas. Jis išsiunčiamas ir skelbiamas šio įstatymo nustatyta tvarka.

Konstitucinis Teismas privalo aiškinti savo nutarimą, išvadą ir sprendimą nekeisdamas jų turinio.“

15 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 62 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„62 straipsnis. Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ir sprendimo peržiūrėjimas

Konstitucinio Teismo nutarimas, išvada ir sprendimas gali būti peržiūrėti paties Konstitucinio Teismo iniciatyva, jeigu paaiškėjo naujų esminių aplinkybių, kurios, jeigu būtų buvusios žinomos Konstituciniam Teismui nutarimo, išvados ar sprendimo priėmimo metu, būtų galėjusios lemti kitokį priimto nutarimo, išvados ar sprendimo turinį.

Tokiu atveju Konstitucinis Teismas priima sprendimą ir pradeda bylą nagrinėti iš naujo.

Konstitucinio Teismo sprendimas dėl savo nutarimo, išvados ar sprendimo išaiškinimo gali būti peržiūrėtas ir tuo atveju, kai nutarimas, išvada ar sprendimas buvo išaiškintas ne pagal tikrąjį jo turinį.“

16 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 66 straipsnio antrąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Prašymą pasirašo valstybės institucijos, kuriai suteikta teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą, vadovas. Vyriausybės prašymas turi būti paremtas Vyriausybės nutarimu, kuris pridedamas prie teikiamų dokumentų. Seimo narių grupės prašymą pasirašo visi Seimo nariai, kurie su prašymu kreipiasi į Konstitucinį Teismą, kartu nurodydami savo grupės atstovą (atstovus); Seimo narių parašai turi būti patvirtinti Seimo Pirmininko ar Seimo Pirmininko pavaduotojo parašu. Tais atvejais, kai prašymas pateikiamas elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma, valstybės institucijos, kuriai suteikta teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą, vadovas prašymą pasirašo saugiu elektroniniu parašu, o elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma teikiamas Seimo narių grupės prašymas patvirtinamas Seimo Pirmininko ar Seimo Pirmininko pavaduotojo saugiu elektroniniu parašu.“

2. Pakeisti 66 straipsnio penktąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Prašymas ir šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodyti priedai pateikiami Konstituciniam Teismui su nuorašais po 9 egzempliorius. Konstitucinio Teismo pirmininkas prireikus gali įpareigoti pareiškėją pateikti ir kitų priedų nuorašus – iki 9 egzempliorių kiekvieno iš jų. Tais atvejais, kai prašymas ir jo priedai pateikiami elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma, reikalavimas pateikti 9 egzempliorius netaikomas. Prašymų ir jų priedų pateikimo elektroninių ryšių priemonėmis tvarka nustatoma Konstitucinio Teismo reglamente.“

17 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 67 straipsnio ketvirtąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teismo nutartis ir ginčijamo teisės akto nuorašas pateikiami Konstituciniam Teismui po 9 egzempliorius, išskyrus atvejus, kai Konstituciniame Teisme dėl to paties dalyko jau yra priimtas prašymas ar teismo nutartis ir ginčijamų teisės aktų nuorašai pateikti elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma. Teismo nutarčių ir ginčijamų teisės aktų nuorašų pateikimo elektroninių ryšių priemonėmis tvarka nustatoma Konstitucinio Teismo reglamente.“

18 straipsnis. 72 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72 straipsnio antrąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Konstitucinio Teismo nutarimai yra privalomi visoms valdžios institucijoms, teismams, visoms įmonėms, įstaigoms bei organizacijoms, pareigūnams ir piliečiams.“

19 straipsnis. 76 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 76 straipsnio šeštąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Paklausimas ir būtini jo priedai pateikiami Konstituciniam Teismui su nuorašais po 9 egzempliorius. Konstitucinio Teismo pirmininkas prireikus gali pareikalauti ir kitų priedų nuorašų – iki 9 egzempliorių. Tais atvejais, kai paklausimas ir būtini jo priedai pateikiami elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma, reikalavimas pateikti 9 egzempliorius netaikomas. Paklausimų ir jų priedų pateikimo elektroninių ryšių priemonėmis tvarka nustatoma Konstitucinio Teismo reglamente.“

20 straipsnis. 77 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 77 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„77 straipsnis. Paklausimas dėl rinkimų įstatymų pažeidimo

Su paklausimu, ar nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai rengiant ir vykdant rinkimus konkrečioje rinkimų apygardoje per Respublikos Prezidento ar Seimo narių rinkimus, šio įstatymo 74 straipsnyje nurodytos institucijos kreipiasi į Konstitucinį Teismą ne vėliau kaip per 3 dienas po to, kai oficialiai paskelbiami rinkimų galutiniai rezultatai toje rinkimų apygardoje arba Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas dėl laisvos Seimo nario vietos atsiradimo ar užėmimo.

Konstitucinis Teismas tiria ir vertina tik Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimus arba jos atsisakymą nagrinėti skundus dėl rinkimų įstatymų pažeidimų tais atvejais, kai sprendimai buvo priimti ar kita šios komisijos veika buvo padaryta pasibaigus balsavimui renkant Seimo narius ar Respublikos Prezidentą.

Paklausimas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 120 valandų nuo jo įteikimo Konstituciniam Teismui. Į šiame straipsnyje nurodytus terminus įskaitomos ir nedarbo dienos.“

21 straipsnis. 84 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 84 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„84 straipsnis. Konstitucinio Teismo aktų ir Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimų paskelbimas ir įsigaliojimas

Konstitucinio Teismo nutarimai, sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimo, taip pat Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo oficialiai skelbiami Teisės aktų registre Teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodyti Konstitucinio Teismo aktai ir Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai įsigalioja jų oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre dieną.

Atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes, Konstitucinis Teismas gali nustatyti kitą, vėlesnę, Konstitucinio Teismo nutarimo, kuriuo tam tikras teisės aktas (jo dalis) pripažintas prieštaraujančiu Konstitucijai ar įstatymams, paskelbimo datą.

Konstitucinio Teismo išvados ir kiti Konstitucinio Teismo aktai skelbiami Konstitucinio Teismo interneto svetainėje ir įsigalioja jų paskelbimo Konstitucinio Teismo interneto svetainėje dieną.

Prireikus Konstitucinis Teismas leidžia savo nutarimų, išvadų ir sprendimų rinkinius, kitus leidinius.“

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2015 m. rugsėjo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė